

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра Фінансів, банківської справи та страхування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІНАНСОВИЙ РИНОК

(вибіркова навчальна дисципліна)

Розробник: Бражник Людмила, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, к.е.н., доцент

Полтава 2023 р.

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Фінансовий ринок
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	вибіркова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач:</i> Бражник Людмила, к.е.н., доцент Контакти: 15 каб. (деканат факультету обліку та фінансів) e-mail: liudmyla.brazhnyk@pdaa.edu.ua тел. +380503051996, сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/brazhnyk-lyudmyla-vasylivna
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність Освітня програма	071 Облік і оподаткування ОПП Облік і оподаткування
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	«Правознавство», «Економічна теорія», «Економічний контроль», «Фінанси підприємств».

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у майбутніх фахівців з фінансів знання суті та механізму функціонування фінансового ринку; закладення теоретичної та методологічної бази, яка необхідна для володіння практикою використання фінансових інструментів; формування теоретичних і практичних знань з основ функціонування та розвитку фінансового ринку як підсистеми фінансових відносин; надання знань щодо діяльності основних учасників фінансового ринку: інвесторів, емітентів та фінансових посередників; вивчення основних різновидів об'єктів фінансового ринку – фінансових інструментів та їх характеристик, а також оцінювання їх інвестиційних властивостей.

Основні завдання навчальної дисципліни вивчення суті та значення фінансового ринку у сфері економічних відносин; взаємозв'язків між джерелами формування фінансових ресурсів та їх використанням; функціонування фінансових інструментів, суті фінансового посередництва, особливостей обігу різних видів фінансових інструментів; видів, форм і методів регулювання фінансового ринку.

Компетентності:

Інтегральна

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

Загальні:

ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Фахові:

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.

Програмні результати навчання:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР11. Визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, їх розподілу та контролю використання на рівні підприємств різних організаційно-правових форм власності.

ПР15. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.

Програма та структура навчальної дисципліни

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма 07100_бд_2021				заочна форма 07100_бз_2021			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
Тема 1. Фінансовий ринок: сутність, функції та роль в економіці.	12	2	2	8	12	2		10
Тема 2. Регулювання фінансового ринку.	12	-	2	10	12			12
Тема 3. Фінансові посередники.	10	2	2	6	10	2		8
Тема 4. Процентні ставки та їх структура.	10	-	2	8	10			10
Тема 5. Ризик і ціна капіталу.	12	2	2	8	12			12
Тема 6. Ринок облігацій як складова ринку капіталів.	10	2	4	4	10		2	8
Тема 7. Ринок пайових цінних паперів.	10	2	2	6	10			10
Тема 8. Ринок похідних фінансових інструментів.	10	-	2	8	10			10
Тема 9. Грошовий ринок і ринок банківських позичок.	10	2	2	6	10			10
Тема 10. Валютний ринок.	12	2	2	8	12			12
Тема 11. Фондова біржа та біржові операції.	12	2	2	8	12			12
в т. ч. індивідуальні завдання (контрольна робота) (годин)	-			-	30			30
Усього годин	120	16	24	80	120	4	2	114

Оцінювання результатів навчання

Форми контролю результатів навчання

(07100_бд_2021)

Програмні результати навчання	Форма контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Опитування	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи (реферат)	Виконання практичних завдань самостійної роботи	Контрольна робота	
ПРН 1	5	11		2	12	30
ПРН 11	5	10	2	9	9	35
ПРН 15	6	12	3	11	3	35
Разом	16	33	5	22	24	100

(07100бз_2021)

Програмні результати навчання	Форма контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Опитування	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи (реферат)	Виконання практичних завдань самостійної роботи	Виконання завдань самостійної роботи (к/р)	
ПРН 1	3	4		4	12	30
ПРН 11	3	6	2	9	9	35
ПРН 15	6	2	3	9	13	35
Разом	12	12	5	22	34	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
для здобувачів вищої освіти денної форми навчання 07100бд 2021

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Опитування	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи (реферат)	Виконання завдань самостійної роботи (практичних завдань)	Контрольна робота	
Тема 1. Фінансовий ринок: сутність, функції та роль в економіці.	2	3	5	2	24	7
Тема 2. Регулювання фінансового ринку.	-	3		2		5
Тема 3. Фінансові посередники.	2	3		2		7
Тема 4. Процентні ставки та їх структура.	-	3		2		5
Тема 5. Ризик і ціна капіталу.	2	3		2		7
Тема 6. Ринок облігацій як складова ринку капіталів.	2	3		2		7
Тема 7. Ринок пайових цінних паперів.	2	3		2		7
Тема 8. Ринок похідних фінансових інструментів.	-	3		2		5
Тема 9. Грошовий ринок і ринок банківських позичок.	2	3		2		7
Тема 10. Валютний ринок.	2	3		2		7
Тема 11. Фондова біржа та біржові операції.	2	3		2		7
Підготовка реферату			5		5	
Контрольна робота				24	24	
Разом	16	33	5	22	24	100

для здобувачів вищої освіти денної форми навчання 07100бз 2021

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом	
	Опитування	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи (реферат)	Виконання завдань самостійної роботи (практичних завдань)	Виконання завдань самостійної роботи (к/р)		Контрольна робота
Тема 1. Фінансовий ринок: сутність, функції та роль в економіці.	6	-	5	2	34	8	
Тема 2. Регулювання фінансового ринку.	-	-		2		2	
Тема 3. Фінансові посередники.	6	-		2		8	
Тема 4. Процентні ставки та їх структура.	-	-		2		2	
Тема 5. Ризик і ціна капіталу.	-	-		2		2	
Тема 6. Ринок облігацій як складова ринку капіталів.	-	12		2		14	
Тема 7. Ринок пайових цінних паперів.	-	-		2		2	
Тема 8. Ринок похідних фінансових інструментів.	-	-		2		2	
Тема 9. Грошовий ринок і ринок банківських позичок.	-	-		2		2	
Тема 10. Валютний ринок.	-	-		2		2	
Тема 11. Фондова біржа та біржові операції.	-	-		2		2	
Підготовка реферату			5		5		
Виконання індивідуальних завдань (контр. робота)				34	34		
Контрольна робота (аудиторна)					15	15	
Разом	12	12	5	22	34	15	100

**Шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю
успішності здобувачів вищої освіти
(071 ООБд 2021)**

Форми контролю	Шкала оцінювання
- опитування (теми 1, 3, 5, 6, 7, 9-11)	<p>2 бали – у випадку чіткої, повної відповіді, що свідчить про високий рівень знань економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, а також володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві;</p> <p>1 бал - у випадку нечіткої відповіді, що свідчить про задовільний рівень знань економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, а також володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві;</p> <p>0 балів у випадку неготовності здобувача вищої освіти відповідати на поставлене питання.</p>
- виконання вправ на практичних заняттях	<p>3 бали - у випадку правильного розв'язання задачі та належного її оформлення, що свідчить про високий рівень знань економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, а також володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві;</p> <p>2 бали – у випадку наявності арифметичних помилок чи недоліків у оформленні методики розв'язання, що свідчить про достатній рівень знань економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, а також володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві;</p> <p>1 бал - у випадку наявних значних методологічних помилок та/чи невірних арифметичних розрахунків при розв'язуванні задач та неповного її, що свідчить про задовільний рівень знань економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, а також володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві;</p> <p>0 балів - у випадку відсутності належно оформлених розв'язаних задач.</p>
- виконання завдань самостійної роботи (реферат) – здобувач вищої освіти повинен виконати один реферат за семестр	<p>5 балів - у випадку коли робота відповідає всім критеріям щодо змісту та оформлення і здобувач вищої освіти здійснив її захист шляхом відповіді на всі питання викладача, що свідчить про високий рівень знань та вміння визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, а також володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві;</p> <p>4 бали - у випадку якщо питання розкриті не повністю, однак здобувач вищої освіти здійснив її захист шляхом відповіді на питання викладача, щодо змісту та оформлення і здобувач вищої освіти здійснив її захист шляхом відповіді на всі питання викладача, що свідчить про достатній рівень знань та вміння визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, а також володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві;</p> <p>3 бали – у випадку захисту роботи зі не значними недоліками в оформленні, не в повному обсязі змістовному розкритті теми, неповних відповідей на додаткові питання по темі реферату, що свідчить про середній рівень знань та вміння визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, а також володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві;</p> <p>2 бали - у випадку захисту роботи зі значними недоліками в оформленні чи змісті, відсутності відповідей на додаткові питання по темі реферату та неповному розкриттю обраної теми, що свідчить про низький рівень знань та вміння визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, а також володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві;</p> <p>1 бал – у випадку подання роботи з істотними недоліками в змісті, невідповідності роботі існуючим вимогам щодо оформлення, відсутності орієнтування доповідача в означеному питанні, що свідчить про мінімальний рівень знань та вміння визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, а також володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві;</p> <p>0 балів – у випадку відсутності реферативної роботи, доповіді чи повної невідповідності реферативної роботи, доповіді вимогам щодо оформлення та змісту відповідно до одержаного</p>

Форми контролю	Шкала оцінювання
	завдання
- виконання завдань самостійної роботи - бали в журналі виставляються сумарно окремою позицією в кінці семестру	<p>2 бали - у випадку правильного розв'язання задачі та належного її оформлення, що свідчить про високий рівень знань економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, а також володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві;</p> <p>1 бал - у випадку наявних значних методологічних помилок та/чи невірних арифметичних розрахунків при розв'язуванні задач та належного її оформлення, що свідчить про задовільний рівень знань економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, а також володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві;</p> <p>0 балів - у випадку відсутності належно оформлених розв'язаних задач</p>
- контрольна робота: 2 теоретичних питання (по 5 балів за кожне), задача (14 балів) (в кінці семестру передбачено виконання підсумкової контрольної роботи) - виставляється окремою позицією в журналі	<p>- 5 балів за кожне теоретичне питання – у випадку повного та чіткого його, що свідчить про високий рівень знань економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем;</p> <p>4 балів – у випадку наявності окремих незначних недоліків та неточностей у відповіді на теоретичне питання, що свідчить про достатній рівень знань економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем;</p> <p>3 балів – у випадку наявності окремих недоліків та неточностей у відповіді на теоретичне питання, що свідчить про низький рівень знань економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем;</p> <p>1-2 бали – у випадку наявності суттєвих недоліків у відповіді чи фрагментарному розкритті теоретичного питання, що свідчить про мінімальний рівень знань економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем;</p> <p>0 балів – у випадку відсутності відповіді на теоретичне питання;</p> <p>- 12-14 балів за виконання задачі – у випадку повністю правильної методики розв'язання, відсутності помилок в арифметичних розрахунках та належного її оформлення, що свідчить про високий рівень вміння визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, а також володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві;</p> <p>8-11 балів – у випадку наявності арифметичних помилок чи недоліків у оформленні методики розв'язання задачі, що свідчить про достатній рівень вміння визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, а також володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві;</p> <p>4-7 балів – у випадку наявності незначних помилок в методиці розв'язання задачі чи значної кількості арифметичних помилок, що свідчить про низький рівень вміння визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, а також володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві;</p> <p>1-3 бали – у випадку наявності суттєвих помилок у розв'язуванні задачі, що свідчить про мінімальний рівень вміння визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, а також володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві;</p> <p>0 балів – у випадку відсутності рішення задачі.</p>

(071 ООБз 2021)

Форми контролю	Шкала оцінювання
- опитування (теми 1, 3)	<p>6 бали – у випадку чіткої, повної відповіді, що свідчить про високий рівень знань економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, а також володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві;</p> <p>5 балів – у випадку чіткої, повної відповіді з незначними неточностями, що свідчить про достатній рівень знань економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, а також володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві;</p>

Форми контролю	Шкала оцінювання
	<p>3-4 балів – у випадку чіткої, але неповної відповіді з означеної теми та часткових відповідей на додаткові питання, що свідчить про середній рівень знань економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, а також володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві;</p> <p>1-2 бали - у випадку нечіткої відповіді з означеної теми та часткових неповних відповідей на додаткові питання, що свідчить про низький рівень знань економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, а також володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві;</p> <p>0 балів у випадку неготовності здобувача вищої освіти відповідати на поставлене питання.</p>
<p>- виконання вправ на практичних заняттях (теми б)</p>	<p>10-12 бали - у випадку правильного розв'язання задачі та належного її оформлення, що свідчить про високий рівень знань економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, а також володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві;</p> <p>7-9 бали – у випадку наявності арифметичних помилок чи недоліків у оформленні методики розв'язання, що свідчить про достатній рівень знань економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, а також володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві;</p> <p>5-6 бали – у випадку наявності незначних помилок в методиці розв'язання задачі чи значної кількості арифметичних, що свідчить про середній рівень знань економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, а також володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві;</p> <p>3-4 бали – у випадку наявності суттєвих помилок у розв'язуванні задачі, що свідчить про низький рівень знань економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, а також володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві;</p> <p>1-2 бали – у випадку початку розв'язку задачі, що свідчить про мінімальний рівень знань економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, а також володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві;</p> <p>0 балів – у випадку відсутності задачі.</p>
<p>- виконання завдань самостійної роботи (реферат) – здобувач вищої освіти повинен виконати один реферат за семестр</p>	<p>5 балів - у випадку коли робота відповідає всім критеріям щодо змісту та оформлення і здобувач вищої освіти здійснив її захист шляхом відповіді на всі питання викладача, що свідчить про високий рівень знань та вміння визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, а також володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві;</p> <p>4 бали - у випадку якщо питання розкриті не повністю, однак здобувач вищої освіти здійснив її захист шляхом відповіді на питання викладача, щодо змісту та оформлення і здобувач вищої освіти здійснив її захист шляхом відповіді на всі питання викладача, що свідчить про достатній рівень знань та вміння визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, а також володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві;</p> <p>3 бали – у випадку захисту роботи зі не значними недоліками в оформленні, не в повному обсязі змістовному розкритті теми, неповних відповідей на додаткові питання по темі реферату, що свідчить про середній рівень знань та вміння визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, а також володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві;</p> <p>2 бали - у випадку захисту роботи зі значними недоліками в оформленні чи змісті, відсутності відповідей на додаткові питання по темі реферату та неповному розкриттю обраної теми, що свідчить про низький рівень знань та вміння визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, а також володіти загальнонауковими та спеціальними методами</p>

Форми контролю	Шкала оцінювання
	<p>дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві; 1 бал – у випадку подання роботи з істотними недоліками в змісті, невідповідності роботі існуючим вимогам щодо оформлення, відсутності орієнтування доповідача в означеному питанні, що свідчить про мінімальний рівень знань та вміння визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, а також володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві; 0 балів – у випадку відсутності реферативної роботи, доповіді чи повної невідповідності реферативної роботи, доповіді вимогам щодо оформлення та змісту відповідно до одержаного завдання</p>
<p>- виконання завдань самостійної роботи - бали в журналі виставляються сумарно окремою позицією в кінці семестру</p>	<p>2 бали - у випадку правильного розв'язання задачі та належного її оформлення, що свідчить про високий рівень знань економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, а також володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві; 1 бал - у випадку наявних значних методологічних помилок та/чи невірних арифметичних розрахунків при розв'язуванні задач та належного її оформлення, що свідчить про задовільний рівень знань економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, а також володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві; 0 балів - у випадку відсутності належно оформлених розв'язаних задач</p>
<p>- контрольна робота: 2 теоретичних питання (по 5 балів за кожне), задача (5 балів), в кінці семестровії сесії передбачено виконання підсумкової контрольної роботи - виставляється окремою позицією в журналі</p>	<p>- 5 балів за кожне теоретичне питання – у випадку повного та чіткого його, що свідчить про високий рівень знань економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; 4 балів – у випадку наявності окремих незначних недоліків та неточностей у відповіді на теоретичне питання, що свідчить про достатній рівень знань економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; 3 балів – у випадку наявності окремих недоліків та неточностей у відповіді на теоретичне питання, що свідчить про низький рівень знань економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; 1-2 бали – у випадку наявності суттєвих недоліків у відповіді чи фрагментарному розкритті теоретичного питання, що свідчить про мінімальний рівень знань економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; 0 балів – у випадку відсутності відповіді на теоретичне питання; - 5 балів за виконання задачі – у випадку повністю правильної методики розв'язання, відсутності помилок в арифметичних розрахунках та належного її оформлення, що свідчить про високий рівень вміння визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, а також володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві; 4 бали – у випадку наявності арифметичних помилок чи недоліків у оформленні методики розв'язання задачі, що свідчить про достатній рівень вміння визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, а також володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві; 3 бали – у випадку наявності незначних помилок в методиці розв'язання задачі чи значної кількості арифметичних помилок, що свідчить про середній рівень вміння визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, а також володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві; 2 бали – у випадку наявності суттєвих помилок у розв'язуванні задачі, що свідчить про низький рівень вміння визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, а також володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві; 1 бал – у випадку початку розв'язку задачі; 0 балів – у випадку відсутності задачі.</p>
<p>виконання завдань самостійної роботи</p>	<p>- 9-10 балів за кожне теоретичне питання – у випадку повного та чіткого його, що свідчить про високий рівень знань економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; 7-8 балів – у випадку наявності окремих незначних недоліків та неточностей у відповіді на</p>

Форми контролю	Шкала оцінювання
<p>(контрольна робота: 2 теоретичних питання (по 10 балів за кожне), задача (14 балів)) – виставляється окремою позицією в журналі</p>	<p>теоретичне питання, що свідчить про достатній рівень знань економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем;</p> <p>5-6 балів – у випадку наявності окремих недоліків та неточностей у відповіді на теоретичне питання, що свідчить про низький рівень знань економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем;</p> <p>1-4 бали – у випадку наявності суттєвих недоліків у відповіді чи фрагментарному розкритті теоретичного питання, що свідчить про мінімальний рівень знань економічних категорій, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем;</p> <p>0 балів – у випадку відсутності відповіді на теоретичне питання;</p> <p>- 12-14 балів за виконання задачі – у випадку повністю правильної методики розв'язання, відсутності помилок в арифметичних розрахунках та належного її оформлення, що свідчить про високий рівень вміння визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, а також володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві;</p> <p>8-11 балів – у випадку наявності арифметичних помилок чи недоліків у оформленні методики розв'язання задачі, що свідчить про достатній рівень вміння визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, а також володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві;</p> <p>4-7 балів – у випадку наявності незначних помилок в методиці розв'язання задачі чи значної кількості арифметичних помилок, що свідчить про низький рівень вміння визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, а також володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві;</p> <p>1-3 бали – у випадку наявності суттєвих помилок у розв'язуванні задачі, що свідчить про мінімальний рівень вміння визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, а також володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві;</p> <p>0 балів – у випадку відсутності рішення задачі.</p>

Трудомісткість:

Загальна кількість годин 120 год.

Кількість кредитів 4.

Форма семестрового контролю залік.

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття.

Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про 15 академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті (розповсюджується лише на обов'язкові компоненти освітньої програми або їх частини) перед опануванням даної освітньої компоненти. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни: презентація

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Клименко В. В., Акімова Л. М., Докієнко Л. М. Фінансовий ринок : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 359 с.
2. Методичні рекомендації для практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Фінансовий ринок» / Бражник Л.В. Полтава: ПДАА, 2019. 94 с.
3. Методичні рекомендації до виконання контрольних робіт з навчальної дисципліни «Фінансовий ринок» для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання освітнього ступеня «Бакалавр» / Л.В. Бражник. Полтава, ПДАА, 2020. 28 с.
4. Навчально-методичний посібник для аудиторної та самостійної роботи з дисципліни «Фінансовий ринок» для здобувачів вищої освіти очної та заочної форм навчання / Бражник Л.В. Полтава: ПДАА, 2020. 115 с.
5. . Фінансовий ринок: навч. посібник. / За заг. ред. Арутюнян С.С. Київ: ФОП Гуляєва В.М., 2018. 484 с.

Допоміжні

1. Дроботя Я. А., Дорошенко О. О., Бражник Л. В. Стан управління ризиком ліквідності комерційних банків України. *Ефективна економіка*. 2022. № 3. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=10055>

2. Бражник Л. В. Державний борг України: процес формування та методи управління. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*. 2018. Вип. 4. С. 64-68. URL: <https://lawjournal.com.ua/uk/journals/tom-12-2-2022/osoblivosti-zovnishnogo-derzhavnogo-borgu-ukrayini-v-suchasnikh-umovakh>

3. Бражник Л. В. Зовнішній державний борг України: тенденції та взаємозв'язок з економічним розвитком. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*. 2020. Вип. 1. С. 99-105. URL: https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=uk&user=Z_jWQ9oAAAAJ&citation_for_view=Z_jWQ9oAAAAJ:L8Ckcad2t8MC

4. Бражник Л. В., Дорошенко О. О. Боргова проблема та економічна безпека країни. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Вип. 26. С. 84-87. URL: <http://www.bses.in.ua/uk/26-2018>.

5. Бражник Л.В. Інвестиційні процеси в економіці України. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*. 2020. Вип. 4. С. 140-146. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILE=&2_S21STR=Nzizvru_2020_4_16

6. Бражник Л.В., Дорошенко О.О. Діяльність інститутів спільного інвестування в Україні. *Інфраструктура ринку*. 2020. Вип. 42. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/42-2020>.

7. Бражник Л.В. Стан і тенденції інвестиційної діяльності аграрного сектора економіки в Україні. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*. 2021. Вип. 5. С. 120-126. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILE=&2_S21STR=Nzizvru_2021_5_15

8. Ринок фінансових послуг: навч. посіб. / Л. М. Алексеєнко, О. Р. Квасовський, О. О. Луцишин, П. М. Рендович, М. В. Стецько. Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2018. 273 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Офіційний веб-сайт Бізнес-порталу. URL: <http://bin.com.ua/cgi-bin/votes-cookie.pl>

2. Офіційний веб-сайт видавництва «Фінанси та статистика». URL: <http://www.finstat.ru/finansy.htm>.

3. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: ukrstat.gov.ua.

4. Офіційний веб-сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу. URL: <http://www.uaib.com.ua>.

5. Офіційний веб-сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua>.